

ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ ПОДВІЙНОГО ОПОДАТКУВАННЯ

Податкове планування дозволяє оптимізувати суму податків, що сплачуються та уникнути економічних збитків, пов'язаних з виплатою штрафів. Воно є частиною фінансового планування і підпорядковується певним принципам.

Можна виділити два підходи до визначення податкового планування. В основі першого лежить мінімізація податкових зобов'язань платника податків, в основі другого – податкова оптимізація.

Податкове планування на рівні господарюючого суб'єкта – це невід'ємна частина управління його фінансово-господарською діяльністю у рамках єдиної стратегії його економічного розвитку, що представляє собою процес системного використання оптимальних законних податкових способів і методів для встановлення бажаного майбутнього фінансового стану об'єкта в умовах обмеженості ресурсів і можливості їх альтернативного використання.

Планування податків – це планування на мінімальному для конкретного господарюючого суб'єкта рівні сум окремих податків. Через вплив податків на управління доходами, видатками та кінцевими результатами податкове планування безпосередньо впливає і на інші напрями фінансового менеджменту.

Податкове планування, не маючи чіткого самостійного характеру, тим не менш впливає на прийняття підприємницьких рішень і підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності організацій.

Податкова економія збільшує власні фінансові ресурси підприємства, тому кінцевою метою податкового планування є не тільки і не стільки оптимізація податків, а підвищення фінансової стійкості в рамках досягнення основних цілей підприємницької діяльності підприємства.

Відсутність податкового планування ставить господарюючі суб'єкти в таке становище, коли вони: недостатньо повно розуміють можливості розвитку бізнесу в сприятливіших умовах; опиняються у слабкішій позиції порівняно з іншими учасниками ринкової діяльності; не забезпечують належної системності у своєму розвитку; можуть допускати істотні помилки в стратегічному розвитку та реалізації своєї місії.

Податкове планування є найефективнішим на етапі організації бізнесу, так як доцільно спочатку грамотно підійти до вибору організаційно-правової форми, місця реєстрації підприємства, розробки організаційної структури підприємства.

Організація податкового планування в процесі функціонування підприємства необхідна при оформленні договірних відносин з

постачальниками і замовниками, здійсненні господарських операцій. Воно є невід'ємною частиною процесу створення, реорганізації, ліквідації підприємства, перетворення, злиття.

Податкові схеми діяльності підприємства в цілому, як і схеми реалізації потребують попереднього планування і розрахунків. На підприємстві потрібно формувати службу, яка цілеспрямовано буде займатися цією роботою, розробляти план, цілі та завдання податкового планування, а також розробляти й реалізовувати схеми мінімізації податкових платежів.

З процесуальної точки зору податкове планування на підприємстві – це формування системи параметрів, що визначають стан оподаткування господарюючого суб'єкта і заходів впливу на нього. Все це знаходить відображення в податковому плані підприємства.

Обрана податкова стратегія підприємства відображає основні напрямки його розвитку в сфері оподаткування. Відповідно до обраної стратегії розвитку формуються річні бюджети підприємства з урахуванням податків. Щодо річних бюджетів формуються тактичні податкові бюджети, наприклад на квартал, на місяць.

Тактичні податкові плани містять ті заходи щодо податкової оптимізації, які повинні бути виконані в конкретних умовах для забезпечення реалізації річного бюджету підприємства. Саме за допомогою тактичних податкових планів відбувається координація поточної діяльності таким чином, щоб у разі відхилення від поставлених завдань в одному періоді можна було досягти намічених у річному плані цілей за рахунок інтенсивнішої роботи в іншому періоді.

Для ефективного управління підприємством необхідно не лише максимізувати прибутки підприємства, а у першу чергу поліпшити аналіз податків шляхом врахування податкового навантаження підприємства.

У західних країнах склалася загальна тенденція: чим менше відповідальність за зобов'язаннями перед своїми кредиторами, тим більші податкові зобов'язання, і навпаки. Якщо учасники повного товариства повністю відповідають за боргами товариства всім майном, то вони, як правило, не визнаються платниками податку на прибуток або сплачують його за мінімальною ставкою, а підприємства в західних країнах, як правило, акціонерні товариства або товариства з обмеженою відповідальністю, не мають пільгового режиму оподаткування прибутку. Компанія, яка отримує дивіденди від участі в діяльності інших підприємств, має право віднімати або весь дивіденд, або його частину з оподаткування прибутку. Критерієм того, скільки віднімати, служить відсоток участі в капіталі іншого підприємства. Чим він більший, тим більше віднімається дивідендів.

Зазначене можна враховувати при моделюванні податкового тягара господарюючого суб'єкта на оптимальному для нього рівні залежно від етапу розвитку підприємства і цілей, що стоять перед ним.